

Ἡ ὄντως Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας

Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου Ἱεροθέου

Ὅσο προχωροῦμε πρὸς τὴν σύγκληση τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τόσο καί γράφονται διάφορα κείμενα, αὐξάνεται τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Χριστιανῶν γιὰ τὰ ὅσα πρόκειται νὰ γίνουν σέ αὐτὴν καί κυρίως γιὰ ὅσα θὰ ἀποφασισθοῦν.

Προσπαθῶ νὰ δῶ τὰ θέματα αὐτά μέ ψυχραιμία, νηφαλιότητα καί κυρίως μέσα ἀπὸ τὴν καθολικὴ πείρα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἦδη ἔχω συντάξει καί δημοσιοποιῆσει διάφορα κείμενα καί πρόκειται νὰ διατυπώσω τίς ἀπόψεις μου προφορικῶς καί γραπτῶς, κατὰ τὴν Συνεδρίαση τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία πρόκειται νὰ συνέλθῃ κατὰ τὸν Μάιο γιὰ νὰ λάβῃ σαφεῖς ἀποφάσεις ὡς πρὸς τὴν στάση πού θὰ τηρήσῃ ἡ Ἐκκλησία μας στὴν Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδο, πού θὰ συνέλθῃ στὴν Κρήτη τὸν Ἰούνιο.

Ἐμεῖς, οἱ Ἐπίσκοποι, ὅπως καί οἱ Κληρικοί παντός βαθμοῦ, μοναχοί, θεολόγοι καί γενικά Χριστιανοί, μπορούμε καί πρέπει νὰ καταθέτουμε τίς σκέψεις μας στὰ Συνοδικὰ ὄργανα τῆς Ἐκκλησίας καί νὰ ἐνημερώνουμε τοὺς Χριστιανούς.

Δυστυχῶς ὅλη αὐτὴ ἡ συζήτηση γίνεται καθυστερημένα, γιατί ἔπρεπε νὰ γίνῃ πρὶν ὑπογραφοῦν τὰ κείμενα αὐτά κατὰ τὴν Σύνοδο τῶν Προκαθημένων στό Σαμπεζῦ τῆς Γενεύης τὸν παρελθόντα Ἰανουάριο. Εὐθύνονται δέ ὅλοι ἐκεῖνοι πού κρατοῦσαν τὰ κείμενα αὐτά «ὑπὸ τὸ μόδιον» καί δέν δίνονταν στὴν δημοσιότητα γιὰ εὐρύτερη συζήτηση οὔτε κἂν στοὺς Μητροπολίτες τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ νὰ λάβουν γνώση.

Αὐτὴ εἶναι μιά λυπηρὰ ἱστορία πού δέν περιποιεῖ τιμὴ σέ ἐκείνους πού τὴν σχεδίασαν ἢ τὴν ἐφάρμοσαν.

Ἐπιφυλασσόμενος νὰ ἐκφράσω τίς ἀπόψεις μου κατὰ τὴν Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, θὰ καταγράψω ἐδῶ μερικά σημεῖα πού μποροῦν νὰ ὠφελήσουν ὅσους ἔχουν καλὴ διάθεση.

1. Ἡ βάση τοῦ ὀρθοδόξου ἐκκλησιαστικοῦ πολιτεύματος εἶναι συνοδική, πού σημαίνει γίνεται συζήτηση, ἀνταλλάσσονται ἀπόψεις καί ἐξάγονται τά συμπεράσματα. «Ἔδοξε γάρ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καί ἡμῖν», ὅπως ἀπεφάνθη ἡ Ἀποστολική Σύνοδος στά Ἱεροσόλυμα, κατά τίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων (Πράξ. ιε, 28).

Τό συνοδικό, ὅμως, πολίτευμα δέν λειτουργεῖ οὔτε ἐκφράζεται μόνον μεταξύ τοῦ Σώματος τῶν Ἐπισκόπων, ἀλλά καί σέ ὅλα τά ἄλλα ἐπίπεδα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, καί γενικά στίς συζητήσεις μεταξύ Κληρικῶν, μοναχῶν καί λαϊκῶν, ὅσων τελικά τό ἐπιθυμοῦν. Ἔτσι, ἀποφεύγεται ἡ Κληρικοκρατία καί ἡ λαϊκοκρατία. Τό ἐκκλησιαστικό πολίτευμα σέ ὅλα τά ἐπίπεδα λειτουργίας του εἶναι συνοδικῶς ἱεραρχικό καί ἱεραρχικῶς συνοδικό.

Ἐπομένως, δέν πρέπει νά ἐνοχλοῦν οἱ ἀπόψεις-θέσεις πού διατυπώνονται ἀπό Κληρικούς, μοναχοῦς, θεολόγους, λαϊκοῦς, ὡσάν αὐτές οἱ ἀπόψεις νά κλονίζουν τόν Συνοδικό θεσμό. Μιά τέτοια ἄποψη εἶναι ἐκτροπή ἀπό τό ἐκκλησιαστικό φρόνημα, ἐκφράζει δέ παπική ἀντίληψη.

Στό σημεῖο αὐτό θά παρατεθῆ ἓνα χαρακτηριστικό κείμενο τοῦ π. Γεωργίου Φλωρόφσκι:

«Ἡ Ἐκκλησία εἶναι μιά συνέλευσις, πού οὐδέποτε διακόπτεται. Μέ ἄλλους λόγους, ἡ ὑπερτάτη αὐθεντία –καί ἡ ἰκανότης πρὸς διάκρισιν τῆς ἀληθείας εἰς τὴν πίστιν– εἶναι ἐμπιστευμένη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, πού εἶναι πράγματι "Θεῖος θεσμός" κατά τὴν ὀρθὴν καί στενὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως, ἐνῶ οὐδεμία Σύνοδος ἢ "Συνοδικός θεσμός" εἶναι *de jure Divino*, παρά μόνον ὅταν ἀποτελῇ ἀληθὴ εἰκόνα ἢ φανέρωσιν τῆς ἰδίας τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς τό σημεῖον αὐτό φαινόμεθα νά ἔχωμεν ἐμπλακὴ εἰς φαῦλον κύκλον. Ἴσως αὐτό εἶναι ἀληθές, ἐάν ἐπιμένωμεν δι' ἐπισημοῦς ἐγγυήσεις εἰς τά δογματικά ζητήματα. Ἀλλὰ προφανῶς τοιαῦτα "ἐγγυήσεις" δέν ὑφίστανται οὔτε εἶναι δυνατόν νά προσαχθοῦν καί μάλιστα προκαταβολικῶς. Ὁρισμένοι "Σύνοδοι" εἰς τὴν πραγματικότητα ὑπῆρξαν ἀποτυχία, τίποτε περισσότερο ἀπὸ *conciliabula*, πού βεβαίως διέπραξαν λάθη. Δι' αὐτόν δέ τόν λόγον μεταγενεστέρως ἀπεκηρύχθησαν. Πολύ διδακτικὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι ἡ περίπτωσις τῶν Συνόδων τοῦ τετάρτου αἰῶνος. Αἱ ἀποφάσεις τῶν Συνόδων ἐγένοντο δεκταί ἢ ἀπερρίπτοντο ἀπὸ τὰς Ἐκκλησίας ὄχι διὰ λόγους τυπικούς ἢ "κανονικούς", ἡ δέ ἐτυμηγορία τῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξεν ἄκρως ἐκλεκτικὴ. **Ἡ Σύνοδος δέν εὐρίσκεται ὑπεράνω τῆς Ἐκκλησίας**, αὐτὴ ἦταν ἡ ἄποψις τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας».

2. Ἡ Πεντηκοστή εἶναι τό κέντρο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καί αὐτή δέν εἶναι μία ἑορτή πού πανηγυρίζεται ἐξωτερικά, ἀλλά ἡ μετοχή στήν θέωση, κατά διαφόρους βαθμούς. Τό ὅτι ἐπελέγη ἡ Πεντηκοστή γιά τήν σύγκληση τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶναι σημαντικό, γιατί δείχνει ὅτι οἱ Προκαθήμενοι πιστεύουν ὅτι πρέπει ἡ Σύνοδος αὐτή νά ἐκφράζει τήν ζωή τῆς Πεντηκοστής.

Αὐτό σημαίνει ὅτι ὅσοι θά συμμετάσχουν στίς συνεδριάσεις τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου πρέπει νά ἔχουν ἀποστολικό καί πατερικό φρόνημα καί ζωή, νά μετέχουν, κατά διαφόρους βαθμούς, στήν μέθεξη τῆς καθαρτικῆς, φωτιστικῆς καί θεοπτικῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ, νά προσεύχωνται – ὅσο καί ἂν ἀκούγεται αὐτό παράξενα – νά διακατέχωνται ἀπό τήν συνείδηση πού διαπότιζε τούς ἁγίους Πατέρας στίς Οἰκουμενικές καί Μεγάλες Συνόδους τῆς Ἐκκλησίας.

Τά κείμενα πού θά ψηφισθοῦν πρέπει νά εἶναι κείμενα προσευχῆς καί ὄχι κείμενα κοσμικῶν συμβιβασμῶν καί σκοπιμοτήτων· πρέπει νά εἶναι κείμενα πού θά συντονίζονται στήν ὅλη παράδοση τῶν Ἁγίων Πατέρων, νά ἔχουν ὀργανική σχέση μέ τίς ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν καί Τοπικῶν Συνόδων καί γενικά τῆς Ἐκκλησίας. Γιατί, ἂν δέν ὑπάρχη ἡ προσωπική πνευματική ἐμπειρία, τοῦλάχιστον νά ὑπάρχη ἡ σαφῆς συνείδηση πού ἐκφράζει ἡ φράση «ἐπόμενοι τοῖς ἁγίοις πατράσι», ὅπως γράφεται στά Πρακτικά τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

Τελικά, οἱ Σύνοδοι βασίζονται στούς μεγάλους Πατέρες πού παρευρέθησαν σέ αὐτές, καί ἑορτάζουν οἱ ἅγιοι Πατέρες πού συνεκρότησαν τίς Οἰκουμενικές Συνόδους.

Μιά πρόχειρη ἀνάγνωση τῶν Πρακτικῶν τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων θά ἀποδείξη ὅτι ἡ βάση καί ἡ ὑποδομή τῶν ἀποφάσεών τους εἶναι ἡ διδασκαλία τῶν ἐμπειρικῶν Πατέρων, μέ τήν ὀρθόδοξη ἔννοια τῆς λέξεως.

Γιά παράδειγμα, στόν «ὄρο πίστεως» τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου γράφεται: «...**τήν δέ ἀπλανῆ τῶν Πατέρων ἀνανεωσάμενοι πίστιν...**». Ἐπίσης, στά Πρακτικά τῆς Συνόδου αὐτῆς συναντᾶμε τήν φράση: «**πανταχοῦ τοῖς τῶν ἁγίων Πατέρων ὄροις ἐπόμενοι**». Καί στόν «ὄρο πίστεως» τῆς ΣΤ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου γράφεται ὅτι ἡ Σύνοδος ἀκολουθεῖ «**τῇ τῶν ἁγίων καί ἐγκρίτων Πατέρων ἀπλανῶς εὐθείᾳ τρίβῳ...**».

Ὑπάρχουν καί πολλά ἄλλα παραδείγματα ἀπό τά Πρακτικά τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἀπό τά ὅποια συνάγεται ὅτι ἡ διδασκαλία τῶν θεοφόρων Πατέρων προηγεῖται καί ἀκολουθοῦν οἱ ἀποφάσεις τῶν Συνόδων.

Όσοι έχουν την άποψη ότι η Σύνοδος ομοιάζει με ένα επιστημονικό Συνέδριο ακαδημαϊκών θεολόγων σφάλουν.

Άλλωστε, οί Πατέρες της Έκκλησίας έδειξαν ότι η όρθόδοξη θεολογία είναι έμπειρία, όπως φαίνεται στίς Συνόδους του 14^{ου} αιώνας, πού πρωτοστατούσε ό άγιος Γρηγόριος ό Παλαμάς.

Έλπίζω δέ ότι έστω και την τελευταία στιγμή θά διατυπωθή γραπτώς στά κείμενα πού θά έκδοθοϋν ότι η Άγία και Μεγάλη Σύνοδος είναι συνέχεια τών μεγάλων ήσυχαστικών Συνόδων του 14^{ου} αιώνας, κυρίως του έτους 1351, πού έδειξαν ότι η πραγματική μεθοδολογία τών δογμάτων στίς Οικουμενικές και Τοπικές Συνόδους είναι η νηπτική παράδοση και ζωή. Άν δέν γίνει αυτό, τότε θά αποδειχθή περίτρανα ότι επιλέγεται η «ιδεολογοποίηση» την όποίαν μερικοί έπιθυμοϋν νά αποφύγουν.

3. Παρατηρώντας την σύγχρονη έκκλησιαστική κατάσταση διαπιστώνουμε ότι κινείται μέσα στίς «γεωπολιτικές στρατηγικές», σέ έθνικιστικές σκοπιμότητες, στην «ψυχρή πολεμική» μεταξύ Άνατολής και Δύσεως. Όντως ύφίσταται μιά τέτοια πραγματικότητα, άφοϋ η θεολογία, δυστυχώς, από άδιάκριτους και άθεολόγητους Κληρικούς έμπλέκεται μέ την πολιτική και την διπλωματία. Αυτό τό έπεσήμανα και σέ άλλο κείμενό μου, χρησιμοποιώντας και ένδεικτικό παράδειγμα.

Γιά νά αποφευχθή αυτή η έκκοσμικευμένη τακτική, θά πρέπει όσοι συμμετάσχουν στην Άγία και Μεγάλη Σύνοδο της Όρθοδόξου Έκκλησίας νά στηριχθοϋν πάνω στην θεολογία της Έκκλησίας, νά έχουν καθαρό έκκλησιαστικό φρόνημα. Μόνον μέ την όρθόδοξη θεολογία μπορούμε νά απομακρυνθοϋμε από τέτοιες κοσμικές νοοτροπίες. Δέν έπαρκούν τά σκληρά λόγια και οί έπιθετικές έπισημάνσεις για νά αποφευχθή αυτός ό ύπαρκτός κίνδυνος.

Τελικά, εϋθύνονται όσοι, μέ την κοσμική νοοτροπία τους εισάγουν η έπιτρέπουν νά εισάγεται μέσα στην Έκκλησία η «γεωπολιτική στρατηγική», νά συνδέεται, δηλαδή, η θεολογία της Έκκλησίας μέ πολιτικές και έθνικιστικές σκοπιμότητες. Πρόκειται για κατάπτωση.

4. Η αλήθεια επικρατεί μέ την μέθεξη και την μαρτυρία του Σταυρού και της Άναστάσεως του Χριστού, μέ έμπνευσμένο λόγο και θεοειδή αγάπη, μέ νηφαλιότητα και ψυχραιμία, μέ ειρηνικό και θεοφιλή τρόπο.

Άντίθετα, τά έπιθετικά συνθήματα, οί καλοστημένες «ταμπέλες», ό «ξύλινος θεολογικός λόγος», τά δηλητηριώδη ύπονοούμενα, ό στιγματισμός έγωϊστικών καταστάσεων μέ «παπική» νοοτροπία, η ύποτίμηση άλλων

ἀδελφῶν, ἡ καταπολέμηση τοῦ συντηρητισμοῦ μέ ἕναν ἄλλον συντηρητισμό καί φιλελευθερισμό καί πολλά ἄλλα δέν συνιστοῦν ἔκφραση καί συνείδηση ἀληθείας, ἀλλά μᾶλλον ἐκδήλωση πανικοῦ!

Γενικά, ἡ ἀλήθεια γιά νά ἐπικρατήση χρειάζεται τήν πνοή τοῦ Παρακλήτου, τήν ἀτμόσφαιρα τῆς Πεντηκοστῆς, τό εἰρηναῖο πνεῦμα, τήν ἀπομάκρυνση τῆς πυορροοῦσας πλιγῆς τῶν παθῶν. Ἡ ὑποστήριξη τῆς ἀληθείας μέ πάθη, μέ ὑπερηφάνεια καί ἐπιθετικότητα, μέ φανατισμούς καί μισαλλοδοξίες, τήν ἀποδυναμώνει ὀλοκληρωτικά.

Ἐμπαθεῖς Κληρικοί πού δέν ἀπαντοῦν σέ θεολογικές προκλήσεις μέ θεολογικά ἐπιχειρήματα, ἀλλά μέ ἐπιθετικά «ἰδεολογικά σχήματα» δέν προσφέρουν ἀπολύτως τίποτε στόν θεολογικό καί ἐκκλησιαστικό διάλογο, τόν ὁποῖον δῆθεν ἐπιδιώκουν καί ὑποστηρίζουν.

Εἶναι γνωστός ὁ λόγος τοῦ ἀγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ «δαιμόνων θεολογία προδήλως ἡ τῶν ἐπ' αὐτῇ διά φιλοδοξίαν μέγα φυσῶντων δίχα πράξεως γνῶσις», καθῶς ἐπίσης εἶναι γνωστός ὁ λόγος τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου γιά «τήν νῦν γλωσσαλίαν καί τούς αὐθημερινούς σοφούς καί τούς χειροτονητούς (αὐτοδίδακτους-αὐτοχειροτόνητους) θεολόγους».

5. Εὐχόμαστε πραγματικά, ὅσοι ἀγαποῦμε τήν Ἐκκλησία, ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, πού θά συνέλθῃ τήν περίοδο τῆς Πεντηκοστῆς, νά ἀρθῇ στό ὕψος τῶν περιστάσεων. Τά κείμενα τά ὁποῖα τελικά θά καταρτίσῃ καί κυρίως τό μήνυμα πού θά ἐκπέμψῃ, πρέπει νά εἶναι καθαρά, χωρίς ὑπονοούμενα καί ὑποσημειώσεις, αὐθεντικά, ἀληθινά, ὅπως τό Ἅγιον Πνεῦμα εἶναι «πνεῦμα ἀληθείας». Αὐτό σημαίνει ὅτι πρέπει νά ἀναδύεται ἀπό αὐτά τά κείμενα ἡ εὐδία τῆς ὀρθόδοξης θεολογίας, ἡ συνείδηση τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἡ προσευχή τῶν Ἐπισκόπων, ἀλλά καί τῶν ἐρημιτῶν καί τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ, μέ ἄλλα λόγια νά εἶναι κείμενα προσευχῆς καί ὀρθόδοξου θεολογίας.

Βέβαια, ὅλοι μας στόν καθημερινό λόγο πίπτουμε σέ θεολογικά λάθη ἢ ἀβλεψίες ἢ ἀκόμη δεχόμαστε ἀθελήτως ἐπιρροές ἀλλότριες, ἀλλά τά Συνοδικά κείμενα πρέπει νά εἶναι καθαρά. Ἡ Ἐκκλησία ὅταν ἀποφασίζῃ Συνοδικῶς δέν φιλοσοφεῖ, δέν φλυαρεῖ, δέν ἐπιτίθεται, δέν διακρίνεται ἀπό βερμπαλισμό, ἀλλά ἐκφράζει μέ καθαρούς ὄρους τήν ἀλήθεια, χωρίς νά κρύπτῃ διαφορούμενες ἔννοιες.

Μέ αὐτήν τήν προοπτική ἔγραφα τό περί ἀντικαταστάσεως τοῦ ὄρου «ἀνθρώπινο πρόσωπο» ἀπό τόν ὄρο ἄνθρωπος. Δέν ἔχω πρόβλημα μέ τόν ὄρο πρόσωπο, ὅπως τόν χρησιμοποιοῖ ὁ Γέροντας Σωφρόνιος, ἀλλά μέ τίς

παρερμηνείες διαφόρων συγχρόνων θεολόγων, πού εκφράζουν άντορθόδοξες άπόψεις.

Άπό πολυχρόνια μελέτη διαπίστωση ότι σήμερα ό όρος *πρόσωπο* περισσότερο έκλαμβάνεται μέ τήν σχολαστική καί ύπαρξιακή νοοτροπία, μέ τίς άπόψεις του γερμανικού ιδεαλισμού μέ έναν ούμανιστικό βολονταρισμό, καί γενικά μέ τόν δυτικό περσοναλισμό, ό όποιος ύπονομεύει όλη τήν έκκλησιαστική παράδοση περί του προσώπου στον Θεό, στον Χριστό καί τόν άνθρωπο, άφου συνδέει τήν φύση μέ τήν άνάγκη καί τήν βούληση μέ τό πρόσωπο, όπως έκαναν όλοι οί άρχαίοι αίρετικοί.

Αυτός είναι ό λόγος για τόν όποιον ζήτησα νά γίνη αυτή ή άντικατάσταση καί δέν πρέπει νά δίνονται άλλες έρμηνείες πού άδικοϋν τήν λογική άρτιότητα αυτών πού τίς εκφράζουν.

Γενικά, δέν έχω πρόβλημα μέ τήν λέξη *πρόσωπο*, αλλά μέ τίς σύγχρονες φιλοσοφικές καί κοινωνιολογικές αναλύσεις περί του προσώπου, όπως δείχνουν οί φράσεις «όντολογία του προσώπου», «άξιοπρέπεια του άνθρωπίνου προσώπου» κλπ., πού διαστρέφουν όλη τήν έκκλησιαστική παράδοση.

Γιά νά περατώσω αυτές τίς σύντομες έπισημάνσεις, τονίζω ότι ή μέλλουσα νά συνέλθη Άγία καί Μεγάλη Σύνοδος, στην όποία θά παραστῶ, «έκτός άπροόπτου», έπιθυμῶ νά έμπνέεται άπό τό Δοξαστικό των Άγίων Πατέρων, πού παραθέτω, τό όποιο ψάλλουμε μεγαλοπρεπῶς στους Ίερούς Ναούς, καί μάλιστα αυτήν τήν περίοδο της Πεντηκοστής, τήν Κυριακή πρό της Πεντηκοστής, πού θά συνέλθη ή Σύνοδος. Όλα όσα λέγονται στην Άκολουθία της Κυριακής των Άγίων Πατέρων, πρέπει νά έχου άντίκρουσμα στα μέλη της Συνόδου αυτής. Ψάλλουμε στό τροπάριο:

«Τῶν Άγίων Πατέρων ό χορός,
 έκ τῶν τής οίκουμένης περάτων συνδραμών,
 Πατρός καί Υίου καί Πνεύματος Άγίου
 μίαν ούσίαν έδογμάτισε καί φύσιν,
 καί τό μυστήριον τής θεολογίας τρανῶς παρέδωκε τῇ Έκκλησίᾳ·
 οϋς εϋφημοϋντες έν πίστει μακαρίσωμεν λέγοντες.
 Ἦ θεία παρεμβολή, θεηγόροι όπλίται, παρατάξεως Κυρίου·
 άστέρες πολύφωτοι του νοητου στερεώματος·
 τής μυστικής Σιών οί άκαθαίρετοι πύργοι·
 τά μυρίπνοα άνθη του Παραδείσου·
 τά πάγχρυσα στόματα του Λόγου·

Νικαίας τό καύχημα· οἰκουμένης ἀγλαΐσμα,
ἐκτενῶς πρεσβεύσατε ὑπέρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν».

Ἔτσι ἐπιθυμοῦμε νά εἶναι τά μέλη ἢ τοῦλάχιστον ἡ πλειοψηφία τῶν μελῶν τῆς Συνόδου αὐτῆς.

Ὅποιος ὑπερασπίζεται τήν Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἄς καθρεπτιθῆ στό πνεῦμα αὐτοῦ τοῦ Δοξαστικοῦ, γιά νά συμμετάσχη στήν δόξα τῶν Πατέρων καί τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. –